

جهش دلار، تعطیلی بورس

ترکش‌های استیضاح عبدالناصر همتی به بازارها اصابت کرد

عکس: ایرنا

پس از ریزش‌های متوالی بورس برای دومین بار پس از استیضاح عبدالناصر همتی معامله‌گران، بورس تهران را قبل از پایان ساعت کاری ترک کردند.

شاخص کل بازار سهام همچون روزهای گذشته در معاملات روز سه‌شنبه هم با ریزشی ۳۶ هزار واحدی به کار خود پایان داد. بازار سهام چهارمین روز کاری هفته همچون روزهای گذشته ریزشی آغاز کرد و هر چه به ساعات پایانی بازار نزدیک شدیم، بر فشار عرضه‌ها افزوده شد.

بنابراین در پایان معاملات دیروز شاخص کل بورس اوراق بهادار با ریزشی ۳۶ هزار واحدی به ۲ میلیون و ۶۸۸ هزار واحد رسید. همچنین نیز شاخص کل هم‌وزن با ریزشی ۷ هزار واحدی به ارتفاع ۷۹۲ هزار واحد رسید. گفتنی است سه نماد «فارس»، «فملی» و «وبملت» بیشترین تأثیر در شاخص کل بورس و سه نماد «اریا»، «کگهر» و «نیشکر» بیشترین تأثیر را در شاخص فرابورس داشته‌اند، همچنین سه نماد «آلومینا»، «وبملت» و «محتشم» سه نماد پرتراکنش بازار بورس و سه نماد «الکتروماد»، «اخشان» و «فزر» سه نماد پرتراکنش در بازار فرابورس در روز جاری بودند.

لازم به ذکر است که ارزش معاملات خرد در بازار دیروز مورخ ۲۱ اسفندماه ۱۴۰۳، مبلغ ۵ هزار میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بود. گفتنی است حقیقی‌ها در روز جاری حدود ۱ میلیارد تومان به بازار سهام تزریق کردند.

در بازار دیروز ۸۰ نماد در محدوده مثبت و ۳۸۵ نماد در محدوده منفی و در بازار فرابورس ۱۱۵ نماد در محدوده مثبت و ۲۸۳ نماد در محدوده منفی معامله شدند.

در شرایطی که بورس ریزش‌های مکرر را تجربه می‌کند بازار ارز و طلا به روند صعودی خود ادامه می‌دهد. هر گرم طلا بین ۶/۵ و هفت میلیون تومان در نوسان است و سکه امامی خود را به کانال ۸۰ میلیون تومان نزدیک می‌کند. دلار هم بین ۹۳ و ۹۴ هزار تومان در رفت و برگشت است.

شاخص‌های بی‌سریست

نگاه
کارشناس

افزایش شتاب رشد تورم و تعمیق رکود در غیاب وزیر اقتصاد نزدیک شدن به اهداف تحریم را هشدار می‌دهد

تول تاریخ رکود

در کنار رشد قیمت‌ها، رکود هم عامل فراینده بحران شده است. طبق گزارش پژوهشکده پولی بانک مرکزی رشد ماهانه، رشد سه‌ماهه و رشد ۱۲ ماهه صنعت در اولین ماه زمستان ۱۴۰۴ در محدوده منفی قرار گرفته است؛ موضوعی که به معنی ورود صنعت به تول تاریخ رکود است.

رشد شاخص تولید صنعتی شرکت‌های بورسی در دی ۱۴۰۳ در حالی نسبت به دی ۱۴۰۲ حدود ۴/۱ درصد منفی شده که در قلم سه‌ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ هم این رشد منفی معادل ۳/۳ درصد بوده است.

نکته قابل تأمل اینکه این سومین ماه متوالی است که رشد شاخص تولید صنعتی شرکت‌های بورسی منفی شده است. در این ماه از بین ۱۳ صنعت مورد بررسی تنها ۲ صنعت رشد مثبت داشتند و ۱۱ صنعت رشد منفی ثبت کردند.

بررسی رشد شاخص تولید صنایع در مقاطع منتهی به دی ۱۴۰۳ نسبت به دوره‌های مشابه سال قبل نشان می‌دهد شاخص تولید صنعت فلزات اساسی در دی ماه برای سومین ماه متوالی رشد منفی ثبت کرد. شاخص تولید صنعت محصولات شیمیایی که در پاییز برخلاف بیشتر صنایع رشد مثبت داشت، در دی به رشد منفی ۲/۷ درصد رسید. رشد منفی شاخص تولید صنعت خودرو قطعات که در آبان و آذر تعمیق شده بود در دی کاهش پیدا کرد و رشد این شاخص در این ماه به محدوده صفر یعنی ۰/۰۷- درصد رسید.

دستگاه‌های برقی، محصولات فلزی و کاغذی، صنایعی با کاهش تولید بیش از ۱۵ درصد در دی بودند. در این ماه فقط رشد ۲ صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات و لاستیک و پلاستیک مثبت بوده است.

این داده‌ها نشان می‌دهد که بخش صنعت در ماه‌های اخیر با کاهش مداوم تولید مواجه شده و وارد رکود شده است. این روند در ماه‌های گذشته ادامه داشته و شاخص تولید صنعتی شرکت‌های بورسی نیز برای چندمین ماه متوالی افت کرده و نشان‌دهنده ورود بخش صنعت به مرحله عمیق رکود است.

سالانه ۳۲ درصد اعلام شده اما من امروز به شما می‌گویم که این نرخ در ماه‌های آینده تا ۴۰ درصد بالا می‌رود. مبنای این ادعا همان تورم ماهانه و نقطه به نقطه است که به آن اشاره کردم. تورم ماهانه در بهمن امسال به ۴/۱ درصد رسید. این نرخ رشد زیادی برای یک ماه محسوب می‌شود. تورم ماهانه بهمن امسال از اسفند سال ۱۴۰۱ تاکنون بی سابقه بوده و رکورد ۲ ساله تورم ماهانه شکسته شده است. تورم ماهانه در ۲۱ ماه گذشته کمتر از ۳ درصد بود.

تورم نقطه به نقطه هم از ۳۱/۸ درصد در دی ماه به ۳۵/۲ درصد در بهمن‌ماه افزایش پیدا کرده که این شاخص هم رکورد جدیدی در یک سال گذشته زده. آخرین باری که تورم نقطه به نقطه چنین سطحی را تجربه کرده نیمه دوم سال گذشته بود. منظور از تورم نقطه به نقطه این است که قیمت کالا و خدمات در هر ماه چند درصد نسبت به همان ماه در سال قبل تغییر کرده است.

این دو شاخص یعنی تورم ماهانه و نقطه به نقطه و رکوردی که هر دوی آنها زدند گواهی بر رشد تورم سالانه، در ماه‌های آینده است. وقتی تورم ماهانه بالا می‌رود یعنی به زودی تورمی که هر ماه تجربه می‌کنیم جمع می‌شود و در تورم سالانه بروز می‌کند. آلامی که بازار می‌دهد رشد قابل توجه تورم خوراکی‌هاست که در ماه بهمن به ۶/۷ درصد رسیده در حالی که تورم خوراکی‌ها در دی ماه ۳/۲ درصد بود. تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها هم به ۳۶/۴ درصد رسیده که ۹ واحد درصد از دی‌ماه بالاتر است. این دو برابر شدن تورم خوراکی‌ها به معنی فشار بیشتر تورم بر گروه‌های پایین‌درآمدی است.

بانک مرکزی هدف‌گذاری خود برای تورم سال ۱۴۰۳ را رسیدن این متغیر به سطح زیر ۳۰ درصد اعلام کرده بود. با توجه به ارقام اعلامی شاخص قیمت مصرف‌کننده، این متغیر در بهمن‌ماه امسال به ۳۲٫۲ رسید و از هدف بانک مرکزی عبور کرد. با توجه به این وضعیت، تحقق هدف تورمی بانک مرکزی یعنی رسیدن سطح تورم به زیر ۳۰ درصد، عملاً ناممکن خواهد بود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد تورم مربوط به خوراکی‌ها در کنار رشد نرخ ارز در بهمن‌ماه، مهمترین عوامل افزایش تورم در این مدت بوده است.

رضا
مهیدیان

پژوهشگر اقتصاد

بازار ارز و طلا در حال رکوردشکنی است و شتاب رشد نرخ تورم بعد از چند ماه کاهش، دوباره وارد روند صعودی شده؛ این در حالی است که کشور وزیر اقتصاد ندارد. شاخص‌های کلان اقتصاد آلام‌های هشداردهنده‌ای دارد و در غیاب روابط بدون دردسر با کشورها و در شرایط ماندگاری در لیست سیاه FATF، نداشتن هدایتگر اقتصادی و مسئول مالی، می‌تواند این هشدارها را تبدیل به بحرانی عمیق کند.

تعیین سریست شاید در ظاهر نشانه حضور متولی باشد اما عملاً در دوره سریستی هیچ برنامه‌ساختاری و بلندمدتی نمی‌توان اجرا کرد. نه سریست امید به ماندن دارد که این برنامه‌ها را در دستور کار بگذارد و نه مدیران میانی انگیزه‌ای برای دنبال کردن سیاست‌ها در این دوره گذار دارند. این یعنی رهاشدن اقتصاد، آن هم در میان یک کوران بزرگ. آثار تحریم‌ها بر اقتصاد هر روز نمایان‌تر می‌شود و انفعال سیاست‌های مالی و پولی به دلیل نبود متولی، اقتصاد ایران را به اهداف تحریم‌کنندگان نزدیک‌تر می‌کند.

بازار ارز و طلا آرام و قرار ندارد

برای درک بهتر از شرایط کنونی، چند شاخص کلان و چند قیمت کلیدی اقتصاد را مورد بررسی قرار می‌دهیم تا تصویر اقتصاد بی‌متولی امروز را بهتر دریابیم. طلا این روزها نرخ هفت میلیون تومان در هر گرم را تجربه می‌کند و سکه امامی خود را با سرعت به ۸۰ میلیون تومان می‌رساند. روزی که پژوهشگران در مراسم تحلیلی به‌عنوان رئیس جمهور شرکت کرد قیمت هر گرم طلا چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بود. آخرین قیمت اعلامی امروز ۶ میلیون و ۷۲۲ هزار تومان است. چیزی بیشتر از ۴۰ درصد رشد. سکه امامی هم ۴۳ میلیون و ۵۰۷ هزار تومان بود و امروز ۷۸ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان معامله می‌شود؛ یعنی نزدیک به ۸۰ درصد افزایش.

بازار ارز هم وضعیتی مشابه دارد و قیمت‌ها روند رشد را با سرعت طی می‌کنند. از اعلام قیمت ارز صرف نظر می‌کنیم تا متهم نشویم که ارز تلگرامی را به رسمیت می‌شناسیم، هر چند خریدهای روزانه‌مان با همین نرخ غیررسمی محاسبه می‌شود و حقوق‌های جامانده از تورم، در اندک زمانی از کف می‌رود.

در بازار رسمی با همان بازار توافقی هم که بررسی می‌کنیم افزایش قیمت‌ها دست کمی از بازار غیررسمی ندارد. نرخ دلار نیمایی از ۴۸ هزار و ۴۳۶ تومان در زمان تحلیلی تا امروز در بازار توافقی به ۷۰ هزار تومان رسیده، این یعنی ۴۴ درصد افزایش نرخ ارز رسمی.

آرام تغییر جهت روند تورم

بررسی تورم نیز وضعیت مطلوبی را نشان نمی‌دهد و چشم‌انداز کوتاه‌مدت و میان‌مدت این شاخص از شتاب روند رشد نرخ تورم تکلیت دارد.

این تحلیل از بررسی نرخ تورم ماهانه و نقطه‌به‌نقطه به دست می‌آید. بهمن امسال یعنی آخرین ماهی که نرخ تورم توسط مرکز آمار ارائه شده، رشد تورم

جزئیات تصمیم جدید بنزینی دولت

به حکم قانون بودجه سال ۱۴۰۴ طرحی در تهران به صورت آزمایشی آغاز شده که کارت سوخت صاحبان خودرو را به حساب بانکی آن‌ها متصل می‌کند. «وزارت نفت مکلف است ظرف چهار ماه از لازم‌الاجراء شدن این قانون با همکاری بانک مرکزی امکان انتقال سهمیه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی صاحبان خودرو را فراهم نماید». این بخشی از قانون بودجه سال آینده است. حالا و پیش از ورود به سال ۱۴۰۴ اجرای پایلوت این بند قانونی در تهران آغاز شد. در این طرح جدید بنزینی قرار است پلتفرمی توسعه پیدا کند و همه شهروندان در آن ثبت‌نام و احراز هویت شوند و پیش از اقدام به سوخت‌گیری، از طریق سامانه جایگاه خود را انتخاب کنند و کدی را که برای آنها ارسال می‌شود، وارد دستگاه مستقر در جایگاه سوخت کنند. به محض وارد کردن کد مربوطه، از طریق ارتباطاتی که با سرورهای مرکزی برقرار می‌شود، افراد امکان سوخت‌گیری پیدا می‌کنند. هزینه سوخت بعد از سوخت‌گیری، بدون استفاده از کارت بانکی از حساب بانکی افراد کاسته می‌شود. بر اساس اعلام مجری طرح، پیش شرط این فرآیند آن است که شهروندان یک یا چند حساب بانکی را به پلتفرم متصل کنند و به دولت و پلتفرم اجازه دهند که هزینه سوخت‌گیری انجام شده را از حساب آنها برداشت کند. این طرح آزمایشی قرار است در پنج جایگاه سوخت متعلق به شهرداری تهران به صورت تدریجی اجرا شود.

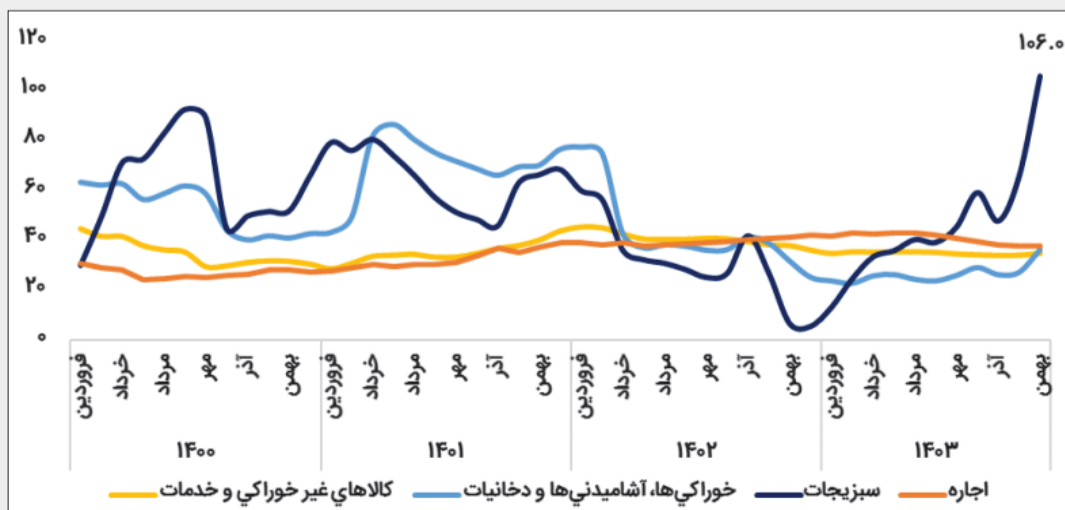
ضرورت افزایش ۵۰ درصدی دستمزد

پیشنهادات نمایندگان کارگران این است که حداقل مزد برای سال جدید ۵۰ درصد افزایش یابد تا بتوان امید داشت در بهترین حالت طی چند سال این عقب‌افتادگی قدرت خرید کارگران تا حدودی جبران شود. به گزارش تسنیم، سمیه گلپور، رئیس هیئت‌مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران گفت: با در نظر گرفتن نرخ تورم رسمی که در ماه‌های اخیر حدود ۳۲ درصد بوده است و همچنین با توجه به سرکوب مزدی سال‌های گذشته حداقل ۱۰ سال گذشته، که منجر به کاهش قریب به ۲۰ درصدی قدرت خرید کارگران شده است، پیشنهاد می‌شود که حداقل مزد برای سال جدید حداقل ۵۰ درصد افزایش یابد تا بتوان امید داشت در بهترین حالت طی چند سال این عقب‌افتادگی قدرت خرید کارگران تا حدودی جبران شود.

نابستان در خطر تنش گسترده آبی

کاهش شدید بارش‌های سال آبی جاری به طوری که ۲۸ استان بارش‌های زیر نرمال داشته‌اند، موجب کاهش ذخایر سدها شده و اثرات پاییز و زمستان خشک، هشدار تنش گسترده آبی در تابستان ۱۴۰۴ را به گوش می‌رساند. از ابتدای سال آبی جاری (شروع مهر ۱۴۰۲) تا روز گذشته میزان بارش‌های کشور به ۱۰۱/۱ میلیمتر رسیده که نسبت به بارش‌های درازمدت به طور متوسط در مدت مشابه، افتی ۳۷ درصدی داشته است. ۵ استان یوشهر، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، سیستان و بلوچستان و هرمزگان با بیش از ۵۰ درصد کاهش بارش‌ها مواجه بوده‌اند و در بین ۳۱ استان، ۲۸ استان بارش‌های زیر نرمال در سال آبی جاری داشته‌اند. کاهش بارش‌ها در سال آبی جاری به حدی بوده که در ۵۷ سال گذشته که آمار بارش‌های کشور به ثبت رسیده، تنها دو سال از امسال، کم‌بارش‌تر بوده‌اند و سال جاری رتبه ۵۵ را در بین ۵۷ سال اخیر در میزان بارش‌ها دارد.

تورم نقطه‌ای گروه‌های مختلف کالا و خدمات